

KONGIEČIAI NUGALABIJO PATRICE LUMUMBA

MASKVOS - PEIPINGO NESUTARIMAI

Chruščėvas, Mao Tsetungas siūlo skirtingus būdus, kaip "palaidoti" Jungtines Valstybes

LONDONAS. — "Observer" bendradarbis, vienas iš vadinamųjų "sovietologų" Vakarų pasauly Edward Crankshaw (autorius šių knygų: "Rusija ir rusai", "Plyšiai Kremliaus sienose", "Rusija be Stalino") konstatuoja, kad ideologiniai ir politiniai konfliktai tarp Maskvos ir Peipingo yra nuožmesni ir esmingesni, negu ligi šiol galvota.

Savo tvirtinimui paremti jis turi dokumentų apie slaptas komunistų vadų konferencijas Bukarešte ir Maskvoje praeitais metais. Dokumentus Vakarų pasauliui pakiojo satelitai, gavę Kremliaus pritarimą ar paraginimą.

Krizė komunizmo sąjūdy

Dviejų didžiausių komunistų šeimos narių rietenos Crankshaw laiko jų rimčiausia krize nuo bolševikų revoliucijos.

Kinijos komunistų vadai kaltina patį Chruščėvą revizionizmu, kuo Stalinas kaltindavo Tita. Pagal komunistų žargoną — tai didelė nuodėmė. Teko Nikitai ir už lenkų, vengrų revoliucijų tvarkymą 1956 metais.

Svarbiausias Peipingo kaltinimas Maskva yra komunistinės Kinijos ir apamai viso komunizmo sąjūdžio aukojimas Rusijos-Amerikos santykių pagerinimui.

Mao Tsetungas antras Stalinas

Chruščėvas taipgi netylėjo anose slaptose konferencijose Bukarešte ir Kremliuje. Jis paalygino Mao Tsetungą su Staliniu, jis žiūrįs tik savo interesų, tuo tikslu kurią teorijas, nežiūrėdamas nudienio pasaulio tikrovės.

Mao Tsetungo delegatą iškritikavo Chruščėvą už nenusivokimą, kas daryti, kai 1956 metais prasidėjo revoliucijos Lenkijoje, Vengrijoje. Chruščėvas norįjęs mobilizuoti raudonąją armiją prieš lenkus ir pasmerkti visą lenkų komunistų partiją. Klaidų buvę išvengta tik įsiterpus Mao Tsetungui.

Vengrijoj Chruščėvas jau buvo atitraukęs savo armiją. Tik Peipingo balsai pasigirdus, Kremlius grąžino raudonąją armiją, ją sustiprinimo ir įveikė revoliuciją.

Amerika turi šelpti privačias mokyklas, sako sen. Keating

Prez. Kennedžio vyriausybė diskriminuojanti katalikus

WASHINGTONAS, D. C. — Vienas respublikonų politikas po kito įsijungia į talką katalikams jų kovoj už privačių mokyklų šelpimą valdžios lėšomis, nekreipdami ypatingo dėmesio į valstybės-bažnyčios atskyrimo principą konstitucijoje.

Prisikimšus Floridos mokykloms Kubos pabėgėlių vaikais, Kennedžio vyriausybė nutarė padėti Floridos valstybei nugalėti sunkumus. Respublikonų senatorius iš New Yorko Keating pareiškė, kad vyriausybė neteisingai pasielgtų su katalikais, juos diskriminuotų, jei neduotų lešų privačioms, parapijinėms mokykloms, nes ir jos yra perpildytos Kubos pabėgėlių vaikais.

Pašalpas visiems, arba niekam

New Yorko valstybės seimo pirmininkas respublikonas Wal-

IŠ VISO PASAULIO

Šaltasis karas Berlyne

BONA. — 30 protestantų dvasiškių, jų tarpe 5 vyskupai, iš Vakarų Vokietijos buvo sulauktyti sekmadienį prie Brandenburgo vartų, norint jiems patektyti į Marijos bažnyčią iškilmingoms pamaldoms Rytų Berlyne. Komunistų policija jiems priminė rugsėjo mėnesį išleistą Ulbrichto valdžios įsaką — neleisti į komunistų pusę vokiečių iš vakarinės pusės, jei jie neturi Ulbrichto valdžios leidimų.

Sudegino 15 žmonių

BOMBĖJUS, Indija. — Musulmonai-indusai, degę religine neapykanta, suvarė Madhijos miestelį, Pradesh valstybėje, 15 savo priešų į namą, užrakino ir sudegino. Indijos policija neskelbia, kas ką suvarė ir sudegino, kad nesukeltų dar didesnių žudynių. Šioj apylinkėj per 8 dienas religinėse kovose žuvo 47 žmonės. Joms pradžia davė indusės studentės išprievartavimas.

Kremlius užgaulioja prancūzus

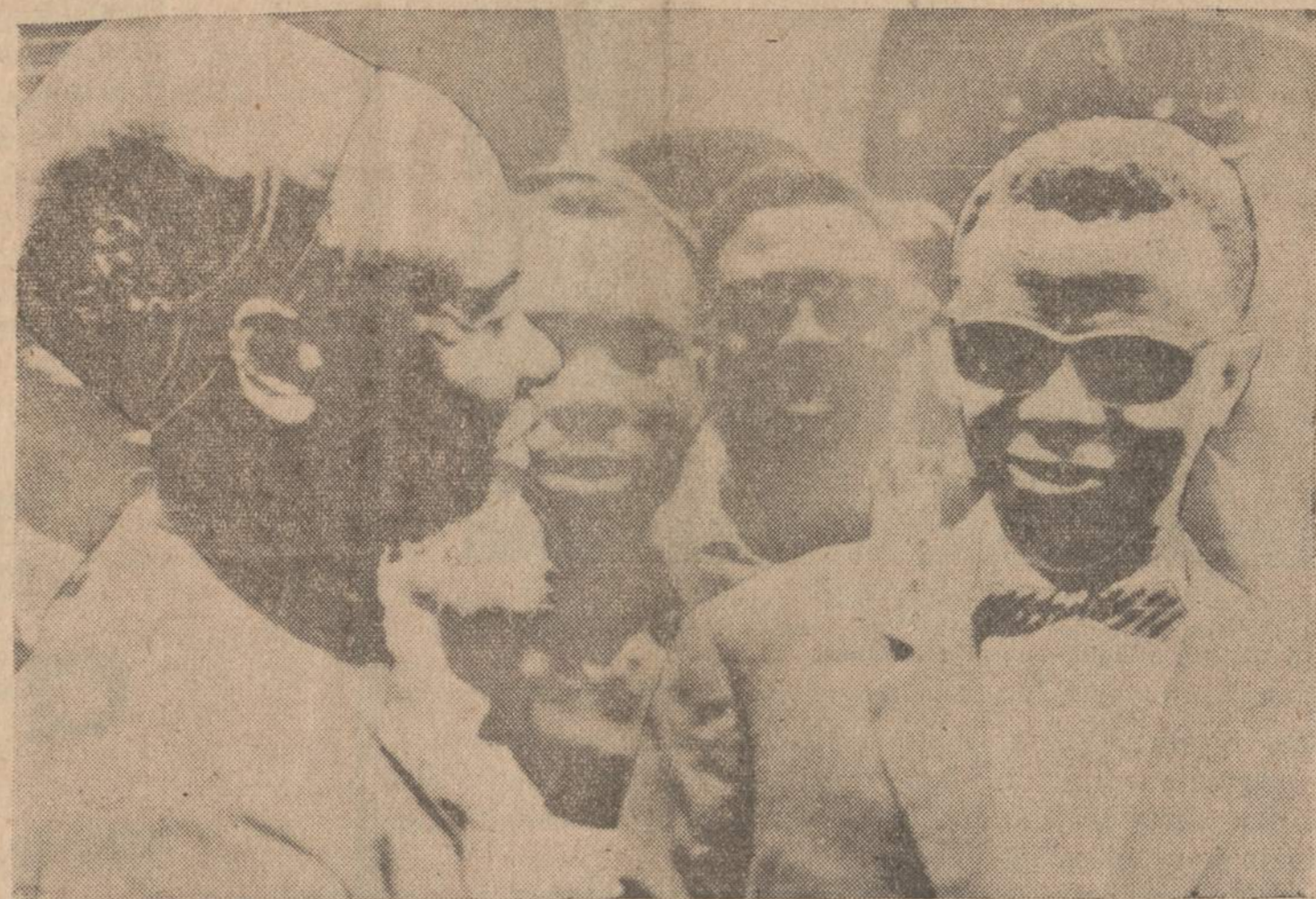
PARYZIUS. — De Gaulle vyriausybė, atsakydama į antrą Sovietų notą dėl prezidento Brežnevo lėktuvo incidento netoli Alžerijos, pareiškė nepasitenkinimą tokiais Kremliaus rinktiniais žodžiais jų notoj kaip "tarptautinis banditizmas". Prancūzija atsiprašė ir pažadėjo dalyką ištirti, bet atmetė Kremliaus reikalavimą — nubausti lakūnus.

Visados yra kalti žemesnieji

(E) Partiniai ir kitokie vadovai tikrino žemės ūkio mašinų fabriką "Nerij" Vilniuje ir rado jame daug trūkumų. Esą rimtų organizacinių trūkumų. Įmonė dirbanti neritmingai. Kai kurių žemės ūkio mašinų gamyba užvilkiama todėl, kad įmonė dar neturi visų konstrukcinių planų. Silpni ir techniniai skyriai. Darbininkų kvalifikacijų kėlimu niekas nesirūpina. Bet buvo pareikšta priekaištų ir kitoms įmonėms, kurios "Nerijui" teikia atskiras detales mašinoms montuoti. Partiniai pareigūnai kaltę suvertė visai eilei jiems pavaldžių žemesnių pareigūnų... Savotiška tvarka viešbučiuose kambaryje yra — trys lovos.

ter Mahoney įspėjo valstybės-bažnyčios atskyrimo principo gynėjus, kad seimas gali nutarty neduoti niekam valstybinės pašalpos, jei jie reikalau iš pašalpos išjungti katalikus studentams.

Gubernatoriui Rockefelleriui pritarus, respublikonai įteikė pasiūlymą padėti visų kolegijų, universitetų, taigi ir privačių, studentams sumokėti mokslapnigius, jei jie yra didesni kaip \$500 per metus. Pagal šį projektą studentas gautų iš valdžios kasos \$200 per metus.

Naujas Kongo laikinosios vyriausybės galva Joseph Ileo (dešinėje), apsuptas savo šalininkų Leopoldvilės mieste. Prezidentas Joseph Kasavubu (Lumumbos priešas) jį paskyrė premjeru, pašalinę techninę valdžios komisiją, kuri nuo spalio mėnesio valdė kraštą.

SOVIETŲ RAKETA SKRENDA Į VENERA

Sekantis Kremliaus taikiny bus Marso planeta

MASKVA. — Nuo sekmadienio į Venerą lekia Sovietų raketa, 1,400 svarų "planeratinė stotis", 25,000 mylių per valandą greičiu. Rusų mokslininkų tvirtinimu, raketa gegužės mėnesį nukris į planetą už 30 mil. mylių nuo žemės ir nunes "tarybinę" vėliavą.

Veneros raketa buvo paleista ne nuo žemės, bet nuo naujo sputniko. Sputnikui įėjus į orbitą ir padarius keletą ratų aplink žemę, Veneros raketa atsiškyrė ir pasileido tolimesnei kelionei į numatytą taikinį.

Amerikos mokslininkai, išgirde šią fantastišką žinią, prisipažino, kad Sovietai juos pralenkė šioj srity mažiausia dvejeta, o gal ir trejeta metų.

Venera (Vakarinė "žvaizdė") nuo žemės atitolsta iki 160 mil. mylių ir priartėja iki 26 mil. mylių. Vidury gegužės mėnesio, kada raketa su ja susitiks, ji bus nuo žemės apie 30 mil. mylių.

Prieš tai Sovietai vasario 5 dieną paleido 7 tonų satelitą, apie kurį buvo Vakaruose spėliojama, kad jame turi būti ir žmogus. Manoma, kad panašaus sunkumo sputnikas išnešė ir Veneros raketą į žemės orbitą, iš kur raketa pradėjo antrąją kelionės dalį. Sovietai dabar planuoja dar tolesnę raketos kelionę — į Marsą.

Angolos kalėjimas — sukilėlių taikiny

Per trečią puolimą žuvo vėl septyni riaušinininkai

LISABONA, Portugalija. — Angolos kolonijos sostinėj Luanđoj sukilėliai trečią kartą per 10 dienų bandė išvaduoti iš kalėjimo politinius kalinius. Kiekvieną kartą riaušinininkai buvo atmušti. Šį kartą jie neteko 7 vyrų, iš portugalų policininkų ne vienas nenukentėjo. Per pirmą puolimą buvo nukauti ir penki kalėjimo sargai, policininkai.

Nukentėjo draugas Smolenske

SMOLENSKAS, SSSR. — Dėl blogo derliaus, menkos žemės grynėjus, kad turėtų kur paguldty sužeistus kareivius. Šioj kalnuotj srity Castro yra sutelkęs 40,000 kareivių ir milicininkų kovai su antikomunistiniais sukilėliais, kurių šiuo tarpu esama apie 4,000.

B. Pivaronienė SLA sekretorius

NEW YORKAS. — Pirmadienį Pirdomoj Taryba išrinko Susivienijimo Lietuvių Amerikoje sekretorium poniją Bertą Pivaronienę, 62 metų, iš Pittsburgho. Sekretoriaus vietą teko užpildyti, mirus pereiną trečiądienį Dr. Matui J. Vinikui.

Iš šešių Pildomosios Tarybos narių, dalyvavusių rinkimuose, 5 balsavo už Pivaronienę, 1 — už išdo globėją Briedį. Kitų kandidatų nebuvo.

Berta (angliškai, Bertha) Pivaronienė, Petro Pivarono našlė, gimusi ir augusi Jungtinėse Valstybėse, gerai kalba ne tik angliškai, bet ir lietuviškai. Ji yra pirmininkė komiteto Lietuvių Kambariui remti Pittsburgho universitete. Praėjusio SLA seimo metu, daugiausia jos pastangomis, buvo surengtas gražus priėmimas Pittsburgho universitete seimo delegatams ir pnia Pivaronienė vadovavo priėmimo programai.

Naujoji SLA sekretorė žada greitai persikelti į New Yorką ir pradėti eiti savo pareigas. Laikiniai pareigas prezidentas P. Dargis buvo pavadęs "Tėvynės" redaktoriui Vasil.

Dr. M. J. Viniko laidotuvės Mirusiojo Dr. Mato J. Viniko kūnas buvo pašarvotas Garšvos koplyčioje, Brooklyne.

Seštadienio vakarą tenai buvo atlikta atsisveikinimo su velioniu programa, dalyvaujant Pildomosios Tarybos nariams ir gausingam būriui mirusiojo draugų. Kalbą pasakė Petras Dagsys.

Sekmadienį ilga virtinė automobilių nulydėjo velionį į Fresh Pond kapines (Queen's, N. Y.), kurių erdvingoje auditorijoje buvo kalbos ir muzika. Pagrindinę kalbą vėl pasakė Petras Dagsys. Vargonais grojo ponija Nora Gugienė.

Mirusiojo kūnas buvo sudegintas krematoriume. Urna su pelenais bus atvežta į Chicago Tautines kapines.

Lietuvos įmonėse būna tiek daug nelaimingų atsitikimų, kad Vilniaus "Tiesa" tam reikalui paskyrė net vedamąjį. Daug kur neskiriamas reikiamas dėmesys daro apsaugai. Ypač elektros įrengimų srityje būna daug nelaimių dėl sugedusių laidų ir panašiai. (E)

VELIAUSIOS ŽINIOS

Maskvos radijas pavadino Lumumbą tikroju Kongo respublikos premjeru, kurį nužudė belgų kolonistų agentai. Pasaulis šio kolonialistų niekšingo pasielgimo niekad nepamiršias.

Senatas ir atstovu rūmai gavo konkrečius prezidento, Ken nedžio programos projektus apie pensininkų gydymą. Prašoma padidinti socialinės apsaugos mokeskį, kad susidarytų per metus \$1.5 bil. gydymui 14 milijonų žmonių, senesnių kaip 65 metų.

Darbo sekretorius Goldberg padarė pranešimą prezidentui iš savo kelionės po nedarbo paliestus miestus. Goldberg ruošiasi kitai tokiai kelionei.

Adlai Stevenson apramino Jungtinėse Tautose nužudytojo Lumumbos gerbėjus, kad jie vietoj keršto rodytų gerą valią Kongo problemos sprendime.

Iš žemės ūkio darbuotojų pasitarimo Kaune paaikškėjo, kad yra eilė kolchozų, kur dar ir dabar gaunama tik 6-8 centn. grūdų iš hektaro. (E)

Išsiplečia kovos Kubos kalnuose

Sukilėlių jėgos didėja

HAVANA. — Escambray kalnuose vidurinėj Kuboj sukilėliai ketvertą valandų šeštadienį kovėsi su Castro kareiviais ir milicininkais. Kovų laukas buvo tarp Trinidado ir Toper de Colanties Las Villas provincijoje.

Daug vyrų žuvo abejose pusėse. Castro valdžia įsakė patuštinyti Topes džiovininkų ligoninę, kad turėtų kur paguldty sužeistus kareivius. Šioj kalnuotj srity Castro yra sutelkęs 40,000 kareivių ir milicininkų kovai su antikomunistiniais sukilėliais, kurių šiuo tarpu esama apie 4,000.

SU BUVUSIU KONGO PREMJERU ŽUVO IR DU BUVĘ JO VYRIAUSYBĖS NARIAI

Katangos valdžia sumokės žudikam \$8,000 atlyginimo

ELISABETHVILLE, Katanga (Kongas). — Vienas iš primityviškiausių Afrikos vadų, į kurį komunistai buvo sudėję tiek daug vilčių, Patrice Lumumba, buvęs Kongo respublikos premjeras, buvo sekmadienį nužudytas, pranešė pirmadienį korespondentams Katangos antikomunistinės valdžios vidaus reikalų ministris Godefroid Munongo.

Lumumba buvo sukaptas kartu su dviem buvusiais savo vyriausybės nariais Maurice Mpolo, jaunimo, sporto ministeriu ir Joseph Okito, buvusiu ministriu be portfelio ir senato vicepirminku. Jie penktadienį pabėgo iš nelaisvės Katangoje.

Žudikai gaus atlyginimą

Sovietai ir visi kiti Lumumbos rėmėjai iš karto pasakė, kad jo draugas nėra pabėgęs, o yra likviduotas belgų nusamdytu žudiku. Katangos premjeras Tschombe, paskelbęs penktadienį žinią apie Lumumbos ir dviejų jo buvusių pagalbininkų pabėgimą, išsiuntė helikopterius, motorvežimius ir pėstininkus ieškoti pabėgėlių. Aplinkiniams gyventojams buvo pažadėta \$8,000 už Lumumbos pristatymą, kad ir negyvo.

Sekmadienį Tschombės valdžia gavo žinią, kad kokios tai genties kariai Lumumba ir kitus du sukapojo. Trys Tschombės ministrai sėdo į lėktuvą ir nuskrido į džunglių kaimelį nustatė, kad lavonai yra Lumumbos, Mpolo ir kito. Lavonai buvo pakasti, pinigai už darbą sumokėti ir paskelbta "linksma" žinia.

Kokios tautelės kariai juos nužudė, kur juos pakasė, Katangos valdžia nesakys nei kongiečiams, nei JT įgaliotiniams. Žudikai susilauktų balubiečių tautelės, kovojusios už Lumumbą, keršto.

Negyvas Lumumba — pavojingesnis

Ne visiems kongiečiams ši žinia buvo linksma. Užsieniui, Vakarų pasauliui, kad ir nemėgusiam šio vado, padidėjo rūpesčiai, kaip apsaugoti Kongą nuo dar didesnio kraujo praliejimo, ilgo pilietinio karo, kuris dabar gresia šiai naujai Afrikos respublikai.

New Yorke Saugumo Taryba buvo susirinkusi posėdžio svarstyti Lumumbos dingimo paslapty, kai atėjo žinia, kad jis jau po velėna. Sovietų delegatas Zorinas tuoj puolė belgus, Jungtines Tautas ir gen. sekretorių Hammarskjöldą. Posėdis buvo keliom dienom atidėtas, kol bus surinkta tikslesnių žinių.

Prezidentas Kennedy, gavęs žinią apie Lumumbos nužudymą, buvo "pritrenktas", pasakė jo spaudos sekretorius Pierre Salinger. Visi mano, kad negyvas Lumumba atneš Kongui didesnę nelaimę, negu atnešė, kai jis buvo gyvas.

Buvo ir daugiau skerdynių

Katangos vidaus reikalų ministris pabrėžė, kad jo valdžia neišleis Jungtinėms Tautoms daryti jokių tyrinėjimų. Jungtinės Tautos parodžiusios savo bejėgiškumą ar net pritarimą, kai Lumumba su savo žmonėm skerdė Konge savo priešus, sąmoningai užvedęs Konge terorą tuoj po nepriklausomybės paskelbimo, kad įvestų Rusijos ir Kinijos komunistams padedant diktatūrą.

Išpėjo ir Ameriką

Katangos vidaus reikalų ministris Munongo išpėjo, kad ir Amerika mažiau jaudintųsi Lumumbos tragedija. Amerikoje buvę papildyta, taipgi tragišką žudynių, sukėlusių viso pasaulio protestus, kaip nuteisimas mirties bausme Sacco ir Vanzetti, atominių šnipų Julius ir Ethel Rosenberg arba bandito Caryl Chessman.

Atsakingas už daug gyvasčių

Munongo kalbėjo korespondentams: "Lumumbos mirtis kelia ir man liūdesio. Bet jis buvo politinis nusikaltėlis, atsakingas už tūkstančius žmonių nužudymą Katangoje ir dešimtis tūkstančių gyvasčių Kasai provincijoje, jau nekalbant apie jo sukeltas skerdynes Oriento ir Kivu provincijose. Net Hammarskjoldas pavadino Lumumbos žygius Kasai provincijoje genocidu".

Ehrenburg apie kinkų drebejimą

Maskvos bute baugiau, negu Ispanijos pilietiniame kare

MASKVA. — Bolševikų rašytojas Iļa Ehrenburg, sulaukęs 70 metų, perėjo prie atsiminimų rašymo. Sukakties proga valdžia jam užkabino antrą Lenino ordina.

"Novy Mir" žurnale Ehrenburg be baimės rašo apie baimę Stalino laikais. "Aš nejučia baimės fronte, Ispanijos pilietiniame kare, bet drebdavau savo bute Maskvoj, laukdamas, kada pabels į duris".

Ehrenburg patvirtina žydų įtarimus, kad kitas komunizmo garbintojas poetas Osip Mandelstam iš Varšuvos, mirė "10,000 kilometrų nuo savo gimtojo miesto", koncentracijos stovykloj Sibire 1940 metais.

Gomulka varžo PAX

Prokomunistinė katalikų draugija pasidarė pavojinga

VARŠUVA, Lenkija. — Komunistuojančių katalikų sąjunga Pax, pasmerkta katalikų bažnyčios už kolaboravimą su tikėjimo priešais, galiausiai pateko ir į Gomulkos valdžios nemalonę.

Jos steigėjas Boleslaw Piasecki, prieš karą vadovavęs fašistinei organizacijai, pasidarė po karo aiškiu komunistu ir komunistų valdžios įgaliu katalikų frontui plaišinti. Prieš porą savaitių Gomulka pasakė, kad Pax turės mokėti mokesčius nuo pajamų, kaip ir kiekviena socialine organizacija, ir ne nuo dabar, bet nuo įsikūrimo laikų. Mokesčiu susidarys kelios dešimtys milijonų zlotų.

ISTORINĖS ŠIAULIŲ GEGUŽINĖS

Kada Argentinoje prasideda gegužinių sezonas, Lietuvoje tuo metu gegužinės pamiršamos.

Bet gegužinė gegužinei nelygi. Lietuvos tautiniame judėjime gegužinės suvaidino ypatingą rolę, nes lietuvių tautinio judėjimo ryškiausia dalis.

Caro laikais, kiekviena kultūrinė lietuvių draugija, laikė sau už šventą pareigą suruošti bent vieną gegužinę metuose, kur būdavo dainuojama, deklamuojama ir, kas svarbiausia, aptariamai aktualesiems lietuviški reikalai. Tai buvo savotiški susibūvimai grynai politiniu tikslu: pagyvinti kovą prieš caro valdžią, spaudos platinimui ir t. t.

Ypač istorinės buvo šiaulių gegužinės, prasidėjusios bene dar prieš 1863 m. sukilimą apie Saldavos kaimą.

Kaip pasakoja Jonas Milius, pirmą tikrą istorinę lietuvišką gegužinę buvo suruošta 1899 m. prie Saldavos kaimo, į kurią jis pats (J. Milius) nuvežė Sofijos Zubovienės iškeptą tortą su lietuvišku užrašu: "Dieve, padėk".

Antra, taip pat istorinė šiaulių lietuviška gegužinė buvo suruošta visai prieš pat spaudos atgavimą 1903 m., Eubiuse.

Gegužinės ruošėjais buvo Jablonskiai, Višinskis, Putvinskiai ir didžiausi rėmėjai Zubovai, kurie velniškai teikė vežimų, kiek reikėjo svečius sugabenti į gegužinę.

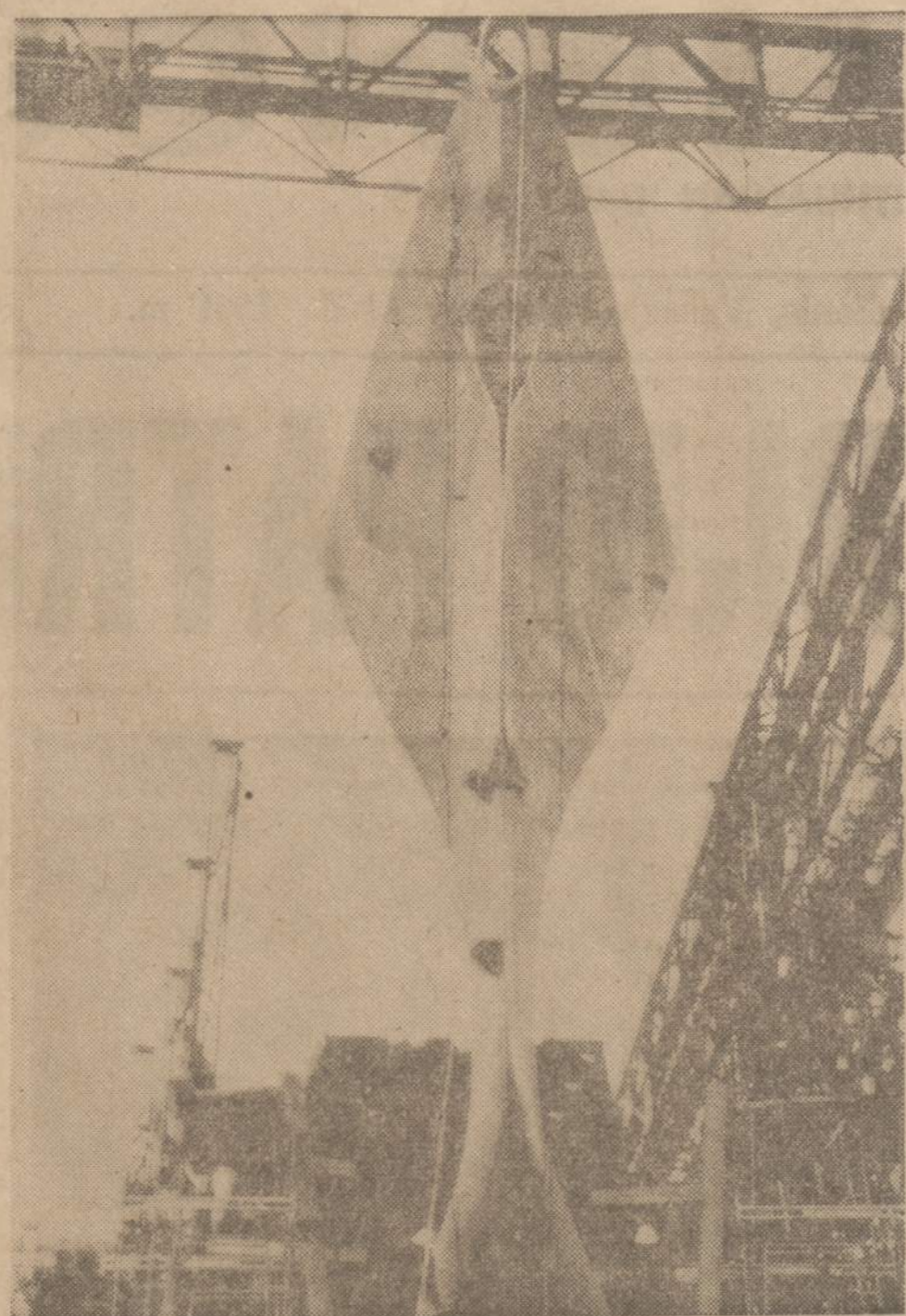
Gegužinės dalyviai daugiausia telkėsi apie šiaulių stotį, iš kur Zubovo vežimai vežė į gegužinę. Šioje gegužinėje dalyvavo taip pat neseniai iš Maskvos kalėjimo paleistas M. Biržiška.

Svečiai suvažiavo apie antrą valandą po pietų ir patį gegužinę buvo suruošta senovės arklų pašte.

Šioje gegužinėje dalyvavo taip pat rašytoja Žemaitė, o Antanas Smetona, tuo laiku studentas, studento uniformoje sudainavo solo: "Už Raseinių ant Dubysos teka saulė, teka".

Buvo aptarti lietuviški reikalai ir paskleista daug lietuviškos slaptos literatūros, kurią gegužinė atgabeno A. Povylius.

Gegužinė baigėsi vos paryčini.

17 tonų laivo dalis yra iškeliama ir padedama į vietą Quincy (Mass.) laivų statykloje. Laivas bus baigtas statyti balandžio mėnesį. Jis bus atomine energija varomas.

Niekas tą dieną linksminamasis negalėjo pagalvoti, jog ateinančiais metais tokioje pat gegužinėje jau bus galima švęsti lietuviškos spaudos atgavimą. Spaudos atgavimo gegužinė 1904 m. šiauliečiai suruošė, bet ne Eubiuse, o Aleksandrijos dvare.

Aleksandrijos dvare klojimas garsus. Šis dvaras buvo baudžios laikais sukurta nusavimus buvusio Lepšių kaimo valstiečius. Tame klojime buvo baudžios laikais baudžianinkų kankinimo ir plakimo vieta. Klojimas pastatytas iš akmenų.

Jame pirmą kartą buvo pastatyti gyvi paveikslai: Siempičiai, Lietuvos kraštas ir t. t.

Svečiai buvo ne vien šiaip sau, bet asmeniškai pakviesti gegužinės ruošėjų ir patį gegužinę buvo suruošta kaip tik tuo metu, kada studentai grįžta iš universitetų: Maskvos, Petrapilio, Varšuvos ir kitų.

Gegužinės aikštė buvo apšviesta iš Gubernijos dvoro, mašinų fabriko didelė lempa "Lux".

Upas buvo nepaprastas, nes spauda buvo atgauta ir visi kalbėjo: tarėsi apie viešo lietuviško laikraščio leidimą pačioje Lietuvoje nepalikus, aišku, be paramos ir ty lietuviškų laikraščių, kurie iki šiol buvo leidžiami užsienyje, ypač Mažojoje Lietuvoje ir kurie nebūdami po caro cenzūra, galėjo daug drąsiau rašyti ir pasisakyti Lietuvos reikalais.

Jau toje gegužinėje, bene Jablonskis pranešė, jog Petras Viliešis žadąs leisti laikraštį Vilniuje.

Pats Zubovas tuo metu buvo užsienyje, bet dvoro tikėdus M. Janušauskas ne tik leido gegužinę suruošti, bet dargi svečių suvežimui paruošė apie du dešimtį vežimų.

Sulenktuose šiauliuose tai buvo nepaprastas įvykis ir, aišku, atsirado "geradėjų", kurie apie gegužinę tuojau pranešė caro valdžiai, kuri nieko nelaukdam pradėjo tardymą, bet išpraukiną Sosnauską pašmeravus — viskas baigėsi gerai.

Įvykiai vijo įvykius... Lietuvos spauda buvo atgauta ir prasidėjo Rusijos — Japonijos karas, kuris iššaukė revoliuciją visoje Rusijos imperijoje.

Lietuvoje pradėta kalbėti ne tik apie Lietuvos spaudą, bet ir apie Lietuvos autonomiją, o kai kas apie visišką Lietuvos nepriklausomybę.

1905 m. revoliucija pakankamai stipriai sukrėtė caro valdžią Lietuvoje.

Aišku, šiauliečiai negalėjo be šio įvykio pamiršimo apsieiti ir 1905 m. suruošė vėl lietuvišką gegužinę, šį kartą Andriejavos dvare.

Tai buvo nepaprasta, ne veltui vėliau praminta Didžioji Gegužinė.

Svečių buvo nepaprastai daug ir galima sakyti visa lietuviška inteligentija savo dalyvavimu ją pagerbė.

Gegužinės vedėju buvo St. Lukauskas, šokių "komendantas" E. Galvanauškas, tuo laiku turėjęs didelius ūsus. Tarp kitų svečių buvo kan. Tumas Vaižgantas, Putvinskai, Zubovai, St. Kairys, Vl. Sirutavičius, Vincas Kapsukas, M. Petrauskas ir aukščiausias iš aukščiausių savo ligiu, karo medicinos studento uniformoje, su kardu, Nagevičius.

Gegužinė nepaprastai pasisekė ir baigėsi ne tik iš ryto, bet dar dideliu vakaru šiaulių suvaidinta "Vienas iš mūsų turi apsi-vesti".

Vakaras baigėsi savotišku revoliuciniu aktu. Po vaidinimo prasidėjo šokiai, taip pat Galvanauško vedami, kaip staiga, pačiame įkarštyje pasigirė V. Kapsuko perkūniškas balsas: "Mūsų draugus areštuoja, o jūs čia ramiai soka!"

To tik ir reikėjo.

Šokiai nutrūko publika išsimetė gatvėn ir užpuolė policijos būstinę: iš kur greit paleido atsiskaukimą platintoją, kurį buvo policija suėmus.

Miesto antstolis dar norėjo priešintis su kardu, bet jo kardas greitai atsidūrė ant stogo.

Taip baigėsi šiaulių Didžioji Gegužinė.

II

Pasibaigė 1905 m. revoliucija, praizė pirmas pasaulinis karas, Lietuva pasiskelbė nepriklausoma, praėjo treji lietuviški seimai, užtemdė Lietuvą 17 gruodžio įvykiai.

1934 metai.

Lietuva, nors nepriklausoma, ne tokia, kokia buvo svajoję šiaulių istorinių lietuviškų gegužinių dalyviai: buvo Voldemaras, nutūpė, sėdėjo kalėjime, Suvalkijos ūkininkai pradėjo bruzdėti ir vieton rusų caro žandarų pasipylė Suvalkijos kaimuose mūsų žaliukai, pasienio policijos būriai areštudami, plakdami Lietuvos Suvalkijos ūkininkus, sušaudydami dargi buvusius laisvanorius.

Buvo liūdna, sunku kvėpuoti...

Aš ruošiausi vėl vykti į Pietų Ameriką, kaip staiga spaudoje, iš karto nedrąsiai, vėliau su didesniu entuziazmu pradėjo sklįsti sumanymas prisiminti garsiąsias šiaulių lietuviškas gegužines.

Ne tautininkai jas prisiminė, jiems jos buvo per karčios, lygiai kaip carui. Mintis kilo pažangioje inteligentijoje, kuri tais laikais visokiais būdais stengėsi pramušti šiek tiek reakcijos sieną, kad įjėty šiek tiek šviesos į Lietuvos bakūžę...

Ne lengva buvo tais laikais ką nors suruošti, reikėjo dangsty-

tis visokiais istoriniais pamėnimais, nors ir valdžiai nemaloniais, bet, visgi, nedrįstant jai tai drausti, nes būtų jau perdaug!

(Bus daugiau)

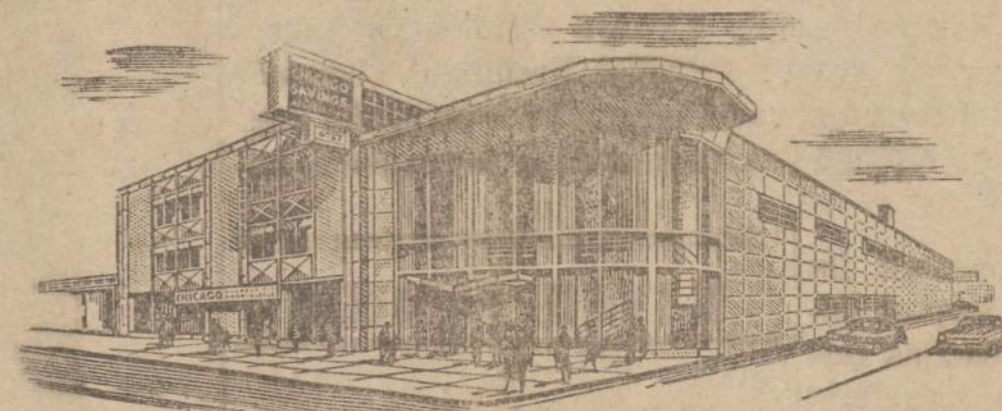
"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BŪKLIS

MOVING **APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS** **MOVING**
 IS TOLI IR ARTI
Naui dideli traukai - Kraujauskų traukai
Šių metų patyrimas - Šiūs ir saulioškas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
 2022 W. 69 St. Chicago 36, Ill. Tel. Westbrook 5-9209

TAUPLYKITE LIETUVIŲ SOSTINĖS CENTRE CHICAGO SAVINGS BENDROVĖJE

Pasidėkite santaupas į apdraustą, tvirtą finansinę įstaigą, visais atžvilgiais išbandytą per pastaruosius 36 metus. Negalėsite rasti patogesnės ir pelningesnės vietos. Puikiai išrengimai, aukšti dividendai. Atdara tris vakarus savaitėje. Du dideli kiemai automobiliams pasistatyti. Nemokamai teikiame daug pelningų patarnavimų.

KVIECIAME !

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6245 So. Western Ave. Chicago 36, Illinois
 GROvehill 6-7575

ATDARA: Pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį ir penktadienį nuo 9 iki 8. Trečiadienį uždaryta visa diena, o šeštadienį nuo 9 iki 12:30 val. po pietų.

Now! Bleach safely, automatically in the new

MAYTAG AUTOMATIC WASHER with **BLEACH DISPENSER**

NO DILUTING...
 Just add concentrated bleach through dispenser opening; bleach remains in separate container where it is automatically diluted at least four times before being introduced into the wash water. Eliminates presmelling forever.

PREVENTS DAMAGE TO FABRICS...
 By providing automatic dilution and properly timed injection, Maytag prevents heavy concentrations of bleach from coming in contact with clothes. Gone forever are the holes in clothes, the weakened fibers, the uneven bleaching associated with strong liquid bleaches.

NO WAITING...
 Maytag does the waiting for you. Properly diluted bleach remains in dispenser until washer has filled and proper action starts. Bleach is then washed slowly over a four minute period to provide uniform effective bleaching action and to insure cleaner, brighter and whiter clothing. Only Maytag provides this automatic delay.

NO HALF-HEARTED DETERGENTS...
 Modern detergents contain brightening agents which are destroyed by strong acids added to wash water at the same time. By delaying the introduction of bleach until after the washing action has started, Maytag preserves the full effectiveness of your detergent and clothes come out sparkling clean, white, and color bright wash after wash.

and **MAYTAG lint-filter agitator gives cleaner, lint-free washing!**
 Maximum Lint Removal Positive Detergent Distribution Greater Washing Action
 Wash water circulated through the Filter Agitator is forced out through channels in the bottom to amplify normal agitation. Loosens even deep down dirt in seconds.
 New full time filter is under water where all lint is, provides constant filtration. Lint is filtered out as water circulates through agitator. No pans or trays to get in the way.
 Detergent dispenser in agitator prevents damage to fabrics from undissolved detergent. Simply add detergent; circulating water dissolves it completely before contact with clothes.

best of all... we'll make it easy for you to own a Maytag

with Lint-Filter Agitator EASY TERMS

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 West 51st St. HEMlock 4-7095
 OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Planingas taupymas visada moka gerus

DIVIDENDUS!

Nuo 1905 metų, t. y., nuo pirmos isikūrimo dienos,

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

nuolat išmokėjo aukštus nuosimčius savo taupytojams

4 1/4%

Metinis dividendas už santaupas visose sąskaitose!

PRADĖKITE TAUPYTI ŠIANDIEN

Federal Savings and Loan Association

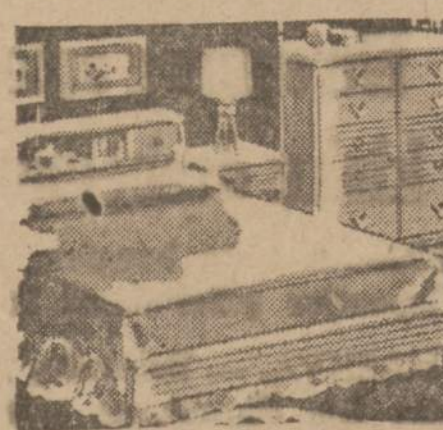
Chartered and Supervised by the United States Government

2202 West Cermak Road Chicago 3, Ill

Phone: Virginia 7-7747

JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

IŠPARDAVIMAS!

IŠPARDAVIMAS!

Miegamojo setas, spyruoklės ir žužynys, 2 pagalvės, 3 puikios lempos už \$139.95 ir daugiau.

Naujas baldytuvus \$139.00 ir daugiau. 2 dalių parlor setas, 2 pakopų stalas, cocktail stalas, 2 stalo lempos, kilimėlis \$189.95.

5 gabalių Dinetė setas \$39.95 ir daugiau.

Turime iš Vokietijos importuotų Stereo Hi Fi, Fonografų ir įvairių radijo kombinacijų ir kitokių baldų

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, Sav.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. Roosevelt Road. Tel.: SEeley 3-4711

Atvėra pirmadienį ir ketvirtį 9-9 val., antr., treč. ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmadieniais atdara nuo 11:00 iki 5 val. vak.

Mes mokame

4 1/2%

ant visų taupymo sąskaitų

Kiekviena sąskaita ligi \$10.000.- apdrausta Federalinėje Valdžios Įstaigoje: Federal Savings and Loan Insurance Corporation

5%

ant Bonus sąskaitų

MIDLAND SAVINGS

and Loan Association

4040 ARCHER AVE., CHICAGO 32
 Phone: CL4-4470

August Saldukas Prezidentas

Paukščiai padangėmis, o mes plentais

(Tęsinys)

Važiuodami kitą dieną pajutome, kad būta šalčio ir pakelėje vanduo sušalęs. Vadinasi, šaltis iš šiaurės mus vežasi. Bet mes nutarėme nepasiduoti ir iš jo nagų išsisukti.

Blogiausias kelias ir sunkiausia kelionė buvo Tennessee valst. Chattanooga kalnuose. Pakilo vėjas su lietumi, o prie to dar prisidėjo ir rūkas. Užvažiuavus gerokai į kalnus, pradėjo snigti ledais lyg smulkiais žirniais ir kelias pradėjo tiesiog blaškėti juos traukdamas. Bet dar nebuvo per daug slidu, ledo žirniai dar nebuvo prilipę prie žemės. Po trumpo laiko — vėl ledai išnyko ir mes galėjome drąsiau ir ramiau važiuoti tolyn.

4. Mes jau artinamės į Floridos pasienį

Važiuodami per Georgia valstiją, jutome, kad šaltis vis dėlto mus nebeprivis, nors dar buvo ledelių pakelėje. Oras vis dar buvo gražus ir kelias sausas.

Augmenija pradėjo keistis, pakelėse jau buvo daugiau pie- tuose augančių medžių bei krūmų. Pagaliau darželiuose pradėjo rodytis ir kaktusai, vietomis visai nemaži.

Dirvožemis ir pasikeitė, pasikeitė ir spalva. Vietoj raudono, dabar matėsi vis daugiau balto smėlio.

Kai pradėjo nykti juodžemis, pradėjo keistis ir sodybų išvaizda. Ūkio trobesiai žymiai prastesni ir gyvuliai liesnesni bei

prastesnės veislės. Pietų krašto galvijų išvaizda žymiai skiriasi nuo galvijų šiaurėje. Karvės liesios, plačiais iškėstais ragais. Jos minta žolę, augančia smėlynuose, šurkščia ir diglia, tai iš jų ir pieno nedaug tenka laukti. Tokioje ganykloje paleista šiaurėje auginata karvė bematant nudyktu.

Nuostabu, kad žmogus, kaip ir kiekvienas gyvas sutvėrimas, ieško laisvės ir visur prisitaiko prie aplinkybių, nežiūrint, kaip jos sunkios ir žiaurios bebūtų. Kad ir kaip nederlinga vietomis žemė būtų, žiūrėk, vis ūkininkų trobelės, visur žmonės gyvena ir šiuo ar tuo verčiasi.

Žmonės visur savo guštas sukia ir vis stengiasi jas sukti kiek toliau nuo kitų, kad sekančiom kartoms būtų daugiau erdvės. Kai apsisvoja, apsigyvena, pamilsta tą ar kitą vietą, prisitaiko ir jaučiasi, kad tai geriausia. Ten gimę vaikai dar labiau pamilsta tą vietą, nes ten jų gimtinė. Kai kurie jų išlaksto toliau į miestus, bet dalis lieka gyventi vietoje, tėvynėje.

Pavažiavę labiau į pietus Floridoje, atsidurėme tikruose smėlynuose. Smiltys baltos, kaip jūros dugne. Toks vaizdas tuojau primena mieląją mūsų Palangą. Ir ten jūros pakrastyje toks pat smiltynas, tik su tuo skirtumu, kad ten pajūry yra sunėsti smėlio kauburiai, vadinami kopomis. Ir prisiminė anie nepriklausomos Lietuvos laikai, kai dangelis mūsų tautiečių atostogas vasaros laiku praleisdavo ne kur kitur, bet Palangoje. Tai buvo kiekvieno žmogaus svajonė ten pabuvoti ir pasimaudyti surame jūros vandeny.

Pajūris ir dabar tebėra toks pat, tik ten dabar maudosi daugiausia iš toli atsibastę ir Lietuvoje gyvenę ruai, o mūsiškiai pririšti, kaip vergai, atimtuose iš ūkininkų žemių dvaruose. Kiti gi dirba Sibiro miškuose ar Kazachstano dykumose.

Gal maža dalis ir mūsiškių naudojami tuo gamtos grožiu, bet neatrodo, kad jų būtų daug.

Tikėsime, kad ateis geresni laikai ir tas mielas mūsų sielai vietas, kaip Birutės ir Naglio kalnų pušynus, vėl lankys mūsų tautos vaikai.

5. Meksikos įlankos pakraščiuose

Taip mintimis beklajojant po gimtąjį kraštą ir žydrųjų Baltijos jūros pakraštį pradėjome artėti prie Meksikos įlankos pakraščiu.

Čia jau daugiau apgyventų vietų, daugiau miestų bei miestelių. Visur kviečia turistus apsisototi, apsinakvoti, siūlydami galimai geresnes sąlygas poilsiui.

Tampa gana didelis miestas ir 41 kelias eina miesto viduriu. Pervaziavę pasukome į Meksikos įlanką. Tiltas ilgas, kelių mylių. Per visą St. Petersburgą teko ir pervaziuoti, kol pasiekėme mūsų bičiulį, pas kurį važiuojome.

Jų namelis nedidelis, bet gražus ir patogus. Jie prisistatė labai patogią uždara verandą, tai patogi vieta kortomis lošti. Namų grindyns gerokai pakeltos nuo žemės ir medinės (ne cementinės). Tai lyg ir jaukiau.

Pavaišino mus pusrėčiais ir mums užklausus aiškino, kaip žmonės čia gyvena. O gyvena maždaug taip. Atvažiuoja daugumoje pensininkai, nusiperka namus ir leidžia ramiai sau laiką. Bet yra daug porų, kur viena pusė, ypač moteris, pradedą nubodžiauti, ilgisi vaikų ar vaikaitių ir po kurio laiko grįžta ten, iš kur yra atvykę. Didelis ilgesys savųjų kartais nuvaro ir į lignonę, ir daktarui, dalyką ištyrus, nelieka nieko kito daryti, kaip patarti vykti ten, iš kur yra atvykę. Daugelis šeimų gyvena ten tik iki tol, kol viena pusė miršta. Antroji pusė, neapkęsdama pasidariusius vienumos, grįžta pas vaikus ar šiaip artimuosius praleisti paskutiniasias gyvenimo dienas, nežiūrint į tai, kad ir kaip čia gera ir malonu buvo gyventi. Dėlei to Floridoje yra daugy-

bė parduodamu namų. Be to dar, kiekvienais metais pristatoma begalybė naujų namų, ir statytojai juos parduoda beveik be įmokėjimų perkant, tik pasižadėd mokėti ratomis jų nustatytą sumą pinigų. Ir taip jau senesnį namą gana sunku pardeuoti, ypač norint gauti už parduotą namą pinigų tuojau.

6. Atlanto link

Mano bendrakeleivis, daug kartų praleidęs žiemą Floridoje ir ją išvažinėjęs skersai ir išilgai, norėjo man kuo daugiausia parodyti to krašto įdomybių, o aš, savu ruožtu, labai viskuo įdoma.

Atsisveikinę su maloniais šeiminiškais ir padėkoję už malonų priėmimą, St. Petersburgo kitoje gatvės per kitą dar ilgesnį tiltą važiuojome atgal į Tampa, kad galėtume pasiekti lietuvių kaimelį.

Važiuojant per St. Peterbur-

ga ir girdint to miesto vardą, man vis prisiminė buvusi Rusijos to pat vardo sostinė, vėliau pavadinta Petrogradu ir lietuvių vadintu Petrapiliu, o komunistų pavadinta Leningradu.

Ten besimokydamas turėjau daug pažįstamų lietuvių. Anais laikais, prieš pirmąjį karą, ten gyveno daug lietuvių, ir dauguma gan gerai vertėsi, ypač tie, kurie buvo kiek prasiavinę. Tarp rusų tais laikais labai nesunku buvo įsikurti, nes jie buvo gana dar atsilikę.

Lietuvių, ypač moksleivių, ruošiami vakarėliai ir subuvmi būdavo garsūs. Žmonės užimdavo bent tris didžiules sales. Manau, kad Amerikoje tuo laiku daug mūsų tautiečių žymiai sunkiau gyveno.

Važiuodami iš Tamos '92 keliu rytų link ir neprivažiavę persikirtimo su 301 keliu, privažiavome kairėje pusėje lietuvišką kaimelį, labai išgarsintą

mūsų spandoje. Aplankėme kelmą gyventojų, ir su visais maloniai pasišnekučiavome. Atrodo, visai gražiai įsikūrę ir jiems nenuobodu ten gyventi. Netoli ten yra jų klubas, kur vyrai gali įsigerti po stiklą alaus, o moterys po stikliuką ko nors skanesnio, ir tuo pat metu apsvaistinti visus pasisekimus ir nepasisekimus savųjų tarpe. Ten yra naujieniečių bei sandariečių. Nematyti dar pradedant statyti bažnytelės, tiesa, ant vieno namo mačiau užrašą, kad tai esanti bene baptistų bažnyčia, bet tai turi būti kitataučių.

Ateity Lietuviškas kaimelis gali ir gerokai augti, yra pakankamai laisvų sklypų namams statyti, o ir jų kainos neperaukščiavios, nors smarkiai kyla.

Podirvis ir dirvožemis lietuvių kaimely, kaip ir visur kitur, daugumoje baltas jūrų išplautas smėlys. Augalams kaip medžioms, krūmams bei gėlėms, o

ypač žolei reikia juodesnės žemės, trąšų, vandens ir geros priežiūros. Kitaip sodybos vaizdas bus nekoks.

Važiuodami toliau į šiaurės rytus užtikome daug smėlynų ir tas smėlys traukiniais vežamas nežinoma kryptim. Juo arčiau prie Atlanto važiuojame, juo daugiau užtikome žalumynų, šalnų nepaliestų, tuo tarpu kai pagal Meksikos įlanką buvo matyti daugiau šalnų paliestų augalų.

(Bus daugiau)

Daktaro pasisekimo priežastis

Du gydytojai kalba apie vieną savo kolegą ir kalba ne be pagrindo.

— Žiūrėk, sako vienas, jis padarė savo karjerą, apsaugodamas moteris nuo senėjimo. Kaip jis tatau padarė?

— Labai paprastai: Jis joms patarė jaunoms numirti!

1909 1961

Taupyk stipriausioje
CHICAGOS TAUPYMO BENDROVĖJE

4 1/4% Turtas — \$80,000,000.00
Atsargos Fondas \$7,500,000.00

Dividendas mokamas visoms santaupoms

Justin Mackiewicz, Chairman of the Board
Justin Mackiewicz Jr., President

FREE PARKING

Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: Virginia 7-1141

VALANDOS: Kasdien, įskaitant šešt. nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Keturtdieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Treč. visai neatidarama.

CRANE
SAVINGS AND Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

2555 West 47th Street. Tel. Lafayette 3-1083

Nemokamai vieta automobiliams

4 1/4% ON INVESTMENT ACCOUNTS

Galioja nuo 1960 metų vasario 1 dienos.

P pinigai, įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį.

Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.

VALANDOS: Pirmad ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:00 vakaro; Antradienį ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadienį nedirbama.

dovanos ★
taupytojams ★

SAUSIO IR VASARIO MĖNESIAIS PADEJUS \$500.00 AR DAUGIAU

KAS DU MĖN. DUODAMOS VIS NAUJOS DOVANOS.

DARBO VALANDOS:

5 1/4% mokame už ilgalaike taupmenas!

JOSEPH F. GRIBAUSKAS, vedėjas

ST. ANTHONY SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

1447 S. 49th COURT, CICERO 50, ILL./BI 2-1397, TO 3-8131

Your clothes come out as sweet as this with a flameless electric dryer

(Only electric drying is fume-free)

FLAMELESS ELECTRIC DRYING
So Clean, So Safe, So Modern

TRY AN ELECTRIC DRYER IN YOUR HOME FOR 60 DAYS

MONEY-BACK GUARANTEE

Niekas negali susilyginti su gaivinamais, maloniu tikrai švarių drabužių dvelkimu, visiškai laisvu nuo dūmų ir įvairių kvapų.

Elektriniai džiovintuvai padaryti tam tikslui, kad visada galėtumėte šitokiu būdu išdžiovinti drabužius. Dūmai ar suodžiai tikrai niekad nepatenka į elektrinį džiovintuvą, nes jam nereikia nei kuro, nei liepsnos. Tik švelnus, 100% švarus, elektra

Įkaitintas oras visada perpučia jūsų drabužius. Elektrinis džiovintuvas neturi nei uždegamos liepsnelės, nei vamzdžių kuro.

60 dienų bandymas namie įrodo, kad beliepsnis elektrinis džiovinimas — švariausias, gaivinantis ir greičiausias būdas drabužiams džiovinti. Jei ne — grąžiname visus pinigus.

See your appliance dealer today

Commonwealth Edison
Public Service Company

© C. R. Co.

INVEST IN UNIVEST

Current Dividend Rate

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

4 1/2% per annum

Effective April 1, 1960

Universal Investment Share Account

UNIVERSAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone: HAYmarket 1-3070

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYMARKET 1-6100.

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
In Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.

Kitose JAV vietose ir Kanadoje
metams \$13.00
pusei metų \$7.00
trims mėnesiams \$4.00
vienam mėnesiui \$1.25

Užsienioose
metams \$16.00
pusei metų \$9.00
vienam mėnesiui \$1.50

Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiesčiuose
metams \$15.00
pusei metų \$8.00
trims mėnesiams \$4.00
vienam mėnesiui \$1.50

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12-tos.

Lumumbai žuvus, padidės suirutė

Buvęs Kongo premjeras Patrice Lumumba yra užmuštas ir palaidotas. Katanga provincijos vadas Moise Tschombe vakar paskelbė, kad Lumumba, pabėgęs iš kalėjimo, su dviem palydovais pateko į savo priešų rankas kuriame ten kaime ir šie juos nugalabijo ir užkasė žemėn. Tschombe atsisako duoti bet kokių informacijų apie kaimą, kur Lumumba buvo užmuštas, ir vietą, kur jisai palaidotas.

Dėl Lumumbos žuvimo dar labiau padidės suirutė Kongo. Jo šalininkai kontroliuoja Oriento ir Kivu provincijas, apimančias apie trečdalią Kongo teritorijos. Keršydami, jie gali pradėti žudyti Belgijos piliečius ir kitus Lumumbos priešus, kurie yra suimti ir laikomi kalėjime.

Daugelis įtaria, kad Lumumba jau seniai buvo užmuštas ir kad Katanga provincijos vyriausybė sugalvojo jo "pabėgimo" istoriją, norėdama pridengti jau įvykusį jo nužudymą. Bet kas gali žinoti, kaip ten tikrai atsitiko?

Lumumba buvo susidėjęs su kraštutiniiais elementais, fanatiškai kovoją prieš belgus ir prieš Jungtinių Tautų įgalotinius Kongo. Jį rėmė Sovietų Rusija ir Sovietų pusėn palinkusios Afrikos valdžios. Maskva reikalavo, kad Lumumba būtų pripažintas "teisėtu" Kongo valdovu. Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Dag Hammarskjöld siūlė sudaryti koalicinę Kongo vyriausybę, davus joje vietą Lumumbai arba jo atstovams. Washingtonas žadėjo šią planą remti.

Bet ką jie darys dabar, kai Lumumba yra užmuštas ir gresia pavojus, jog Lumumbos šalininkai ims žudyti europiečius?

Šūvis į Venerą

Sovietų Rusijos valdžia pranešė, kad sovietų erdvės tyrimo inžinieriai paleido naują sputniką, nuo kurio atsipalaidavęs 1,418 svarų erdvės laivas lekia link Veneros. Šią planetą jisai pasieks viduryje gegužės mėnesio.

Venera (lotyniškai, Venus) senovės romėnai vadindavo meilės deive (graikai ją vadindavo Afroditą). Planeta, kuriai astronomai davė šią vardą, yra maždaug vienu penktadaliu mažesnė už mūsų žemę. Jos skersmuo (diametras) yra 7,700 anglišku mylių. Ji bėga aplink saulę, kaip žemė ir kitos planetos. Jos orbita yra vidutiniškai 67,000,000 mylių atstume nuo saulės, atseit, trečdaliu mažiau nutolus nuo saulės, negu žemė. Arčiau saulės, negu Venera, yra tik mažiukė planeta Merkuris (arba Merkurijus).

Savo orbitoje Venera bėga 22 mylių per sekundę greičiu ir padaro pilną ratą aplink saulę per 225 žemės dienas. Nuo mūsų žemės ji kartais būna tik už 26,000,000 mylių, kartais nutolsta iki 160,000,000. Dabartiniu laiku atstumas tarp žemės ir Veneros yra 55,000,000 mylių.

Bet kas yra Veneros paviršiuje, nežinia, nes ją yra apgaubę tirsti ir nepermatomi debesys. Spėjama, kad jos atmosferoje yra didelis kiekis carbon dioxide dujų, nuodingų žmogui ir kitiems žemės gyvūnams. Kadangi ši planeta yra daug arčiau saulės, negu žemė, tai temperatūra Veneros paviršiuje turi būt kur kas aukštesnė. Atostogauti tenai nebūtų patogi vieta.

Ką galės apie ją patirti sovietų erdvės laivas, ją pasiekęs (jei pasieks), neaišku. Nukritęs ant Veneros, jisai sudužtų ir dingtų.

Bet vis dėlto šitas galvis erdvėn yra reikšmingas. Jisai įrodo praktišką galimybę žmogaus išrastomis priemonėmis vykdyti keliones į tarpplanetines erdves. Jei galima tenai pasiųsti pusantro tūkstančio svarų laivą, tai, ilgainį netrukus, galės tenai skristi ir žmogus.

Apžvalga

"VIENYBĖ" 75 METŲ

Brooklyne einančioji "Vienybė" pažymi, jog šio mėnesio 10 dieną sukako lygiai 75 metai, kai pasirodė "Vienybė Lietuvių", iš kurios išsirutuliavo dabartinis Brooklyno savaitraštis.

Pradžioje "Vienybė Lietuvių" ėjo mažame Pensylvanijos miestelyje, anglių kasyklų srityje, Plymouth. Ją leido Juozapas Paukštys ir Antanas Pajaujis; vėliau leido vienas Juozapas Paukštys. Redagavo Tamošius Bočkauskas. 1907 metais ji buvo perkelta į Brooklyn, N. Y. Jos leidimą perėmė vėl du asmenys: J. J. Paukštys ir K. Brazys. Pirmajam mirus, susiorganizavo bendrovė laikraščiniui leisti. Jos vardas buvo pakeistas į "Vienybę".

Tai buvo tuoj po pirmojo (ne "antrojo", kaip rašoma "Vienybėje") pasaulinio karo. Kurį laiką "Vienybė" ėjo tris kartus savaitėje, o 1937 m. ji pradėjo eiti kasdien. Bet dienraščiu ji teisilaikė tik apie metus laiko. Po šiek tiek užsitęsios pertraukos ji vėl atgijo, kaip savaitraštis. Nuo to laiko ji eina be paliovos.

"Vienybės" kryptis keitėsi. Keitėsi redaktoriai ir keitėsi laikraščio nusistatymas. Tai ilga istorija, apimanti bent trijų kartų laikotarpį. Amerikos lietuvių spaudos ir kultūros gyvenime "Vienybė" suvaidino žymų vaidmenį. Sveikiname!

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS

Bylos dėl masinių žudymų Lietuvoje

(E) Byla dėl masinių žudymų Lietuvoje, vykusių Ulme prieš porą metų, išjudino, kaip žinoma, vokiečių teisingumo aparatą ir paskatino Ludwigsburge prie Stuttgarto įsteigti bendrą visai Fed. Vokietijai specialią prokuratūrą nacių laikų nusikaltimams tirti.

Kaip informavo Wuerttembergo teisingumo ministerija, tos prokuratūros veiklos paskoje iškeltos arba dar keliamos 754 komplekcinės bylos su tūkstančiais kaltinamųjų. Iš jų apie 100 yra arešte, tam tikras skaičius dar paieškoms Vokietijoje ir užsienyje. Iš minėtų 754 bylų 358 dar yra tardymo padėtyje, gi kitos atiduotos atitinkamoms prokuratūroms, arba (maža dalimi) panaikintos. Viena didžiausių bylų tai Frankfurte ruošiamą masinę bylą prieš nusikaltėlius Aušvico ir kituose kaetuose. Toje byloje kaltinamųjų yra net apie 950. Ruošiama byla ir prieš Stutthofe kaetuose kalinių kankintojus (Stutthofe, bet ir kituose kaetuose, kaip žinoma buvo ir ne mažai lietuvių, iš kurių tik dalis išliko gyvi).

Lietuvų ties kelios dešimtys bylų, kurios ruošiamos prieš vadinamąjį egzekucinių grupių (Einsatzkommando) narius, kaltinamus vykdyti masinius žudymus Lietuvoje. Dalis bylų jau paruošta ir perduota atitinkamų teismų žinion, kita dalis dar ruošiamą. Ir šiose bylose dar yra pasislėpusių asmenų, kurie paieškomi Vokietijoje ir užsienyje.

Speciali prokuratūra Ludwigsburge tikisi savo tiesioginį darbą (paruošti bylas teis-

ALT VYKDOMOJO KOMITETO PRANEŠIMAS

Jungtinių Tautų penkioliktoje sesijoje, kuri bus tęsiama kovo 7 dieną, Sovietų Sąjunga ir jos vadovaujamas komunistinis blokas kėlė didelį triukšmą vadinamojo "kolonizmo" (ar "kolonializmo") klausimu. Ginčai šiuo klausimu buvo laikinai baigti, priėmus 89 balsais Afrikos-Azijos tautų pasiūlytą rezoliuciją, vietoje Kremliaus delegacijos įteikto pareiškimo, piktai puolanco Vakarų "imperialistus", primoje eilėje Jungtines Amerikos Valstybes.

Jungtinės Valstybės ir artimiausieji jų sąjungininkai susilaikė nuo balsavimo, ir tuometinis Amerikos delegatas, ambasadorius James J. Wadsworth, kritikuodamas tą pareiškė stiprių rezervacijų dėl jos turinio. Savo kalboje, 1960 m. gruodžio mėn. 14 d., jisai pastebėjo, kad "kolonizmo" rezoliucija privalo būt taikoma ne vien Azijos ir Afrikos, bet ir rytinės Europos tautoms, gyvenančioms Sovietų kolonizmo jungė.

Netrukus po to, Generalinės Asamblėjos sesija buvo pertraukta ir jos tęsimas nukeltas į šių metų kovo mėnesį. Buvo laikinai nutraukti ir debatai kolonizmo klausimu, kuris, Jungtinių Valstybių požiūriu (kaip matyti, iš buv. ambasadoriaus Wadsworth'o pareiškimo), toli gražu nėra pilnai išspręstas ir baigtas.

Bet ar kolonizmo debatai atsinaujins, vėl susirinkus New Yorke 99 tautų atstovams, šiandien to niekas nežino. Tai pareis nuo įvairių aplinkybių ir tarptautinių santykių, kurie diena iš dienos keičiasi. Naujosios JAV administracijos programa Jungtinių Tautų atžvilgiu dar nėra sutarta su kitomis draugingomis vyriausybėmis.

Todėl atrodo, kad bus tikslingiau mums, Amerikos lietuviams, Vasario šešioliktosios minėjimų rezoliucijose bei pareiškimuose statyti pirmąn vieton bendrąjį Lietuvos laisvės reikalą. Šiuo reikalu mes galime tikėtis iš prezidento Kennedy ir jo administracijos pilno pritarimo, nes jisai yra aiškiai ir oficialiai pasisakęs už "rytinės Europos žmonių laisvę ir gerovę".

Mums svarbu, kad ir Amerikos valdžia, ir plačioji šios šalies visuomenė neužmirštų, jog tarp Maskvos pavergtų ir laisvės trokštančių rytinės Europos tautų yra ir mūsų tėvynė Lietuva.

Dar kartą Amerikos Lietuvių Taryba ragina visus ALT skyrius, draugų sąryšius ir paskiras draugijas pasidaryti, kad Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 43-ji metinė būtų paminėta kuo įspūdingiausiai.

Visos minėjimo proga sudėtos aukos bei kitos pajamos privalo būt skiriamos tik Lietuvos laisvinimo reikalams ir siunčiamos ALT centro įždan. Toks pageidavimas buvo vienbalsiai pareiškėtas Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavime.

ALT VYKDOMASIS KOMITETAS:

L. Šimutis, pirmininkas Dr. P. Grigaitis sekretorius
E. Bartkus, vicepirmininkas M. Vaidyla, išdininkas

Chicago, Ill., 1961 m. Vasario mėn.

Post scriptum. Šis pranešimas buvo paruoštas, kai atėjo nemaloni žinia apie Brazilijos prezidento nedraugingą pasielgimą Lietuvos, Latvijos ir Estijos atžvilgiu. Kaip Amerikos piliečiai, mes neturime teisės kištis į svetimos valstybės politiką, bet turime budėti, kad Lietuvos laisvės reikalas nenukentėtų šioje šalyje. Būkime pasiruošę kovoti ir dirbti!

CHICAGOS LIETUVIŲ TARYBA KVICIA MINĖTI VASARIO 16

1918 m. vasario 16 dieną Lietuvos Taryba Vilniuje paskelbė atstatanti Nepriklausomą Lietuvos Valstybę. Nuo šio istorinio lietuvių tautai įvykio šiemet sukanka 43 metai.

Šiandien Lietuva yra svetimųjų pavergta ir mūsų broliai bei seserys negali tos reikšmingos sukakties tinkamai atžymėti.

Laisvėje gyvenančių lietuvių pareiga tą sukaktį paminėti ir sustiprinti ryžtą kovoti už Lietuvos laisvės atgavimą bei paremti moraliniai ir materialiniai Amerikos Lietuvių Tarybos darbą.

Chicago Lietuvos Taryba sekmadienį, vasario 19 dieną 2 val. popiet Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje (kampas 67 gatvės ir California Avenue) rengia Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjimą ir kviečia Jus dalyvauti, išklausti atitinkamų pareigūnų pranešimų apie mūsų pastangas atgauti Lietuvai laisvę bei paremti savo dalyvavimu ir auka tą kilnų lietuvių darbą ir pasiryžimą.

Jei kas dėl ypatingų priežasčių negalės tą dieną minėjime asmeniškai dalyvauti, prašome aukas siųsti Chicago Lietuvos Tarybos išdininkui šiuo adresu: Mr. A. Valonis, Metropolitan State Bank, 2201 West Cermak Road, Chicago 8, Ill.

UNITED PRESS - NAUJIENŲ FOTOGRAFUOJA
Senato bankinių reikalų komitetas patvirtino Dr. Robert C. Weaver federalinės namų finansavimo agentūros administratorium. Už balsavo 11, prieš — 4. Dr. Weaver yra neegras.

M. GORKIS

PASAKOS APIE ITALIJĄ

Nėra pasakų, gražesnių už tas, kurias sukuria pats gyvenimas.
Andersen

40.

— Nebūk rūstus žmonėms...
— Argi tu, mama, kada pastebėjai tai manyje? — rimtai klausia jaunuolis.
— Tu per daug karštai ginėjiesi...
— Karštai myliu savo tiesą...

Jaunuoliui iš kairės eina mergina, kaukšėdama į akmenis klumpėmis, tartum neregė užvertusi galvą į dangų. — ten spindi didelė vakarė žvaigždė. o po ją — rausvas žarų ruožas ir dvi tuopos, išsirczusias į raudoną kaip neuždegti fakelai.
— Socialistus dažnai sodina į kalėjimą, — atsidususi sako motina.

Šūnus ramiai atsako:
— Liausis. Juk tai ne naudos...
— Taip, bet kol...
— Nėra ir nebus tokių jėgų, kurios galėtų užmušti jaunąją pasaulio širdį...
— Čia — žodžiai dainai, sūneli...
— Milijonai balsų dainuoja tą dainą, ir vis įdėmiau klausosi jos visas gyvenimas... Tik atmink: argi tu anksčiau taip kantriai ir meiliai klausydavai manęs ir Paolio, kaip kad dabar klausai?
— Taip! Taip... bet štai streikas priverė tave palikti gimtąjį miestą...
— Jis per mažas dviem, tegu Paolis pasilieka. Bet streiką mes laimėjom!..

— Laimėjom! — skambiai atsiliepė mergina. — Tu ir Paolis.

Nebaigus ji tyliai juokiasi, paskui visi valandėlė eina tylėdami. Prieš juos ima augti, kildama iš žemės tarsi kalva, kažkokio pastato griuvėsiai, — ant griuvėsijų susimąstęs nuleidęs šakas kvapus eukaliptas, ir, kai jie visi trys priejo medį, jo šakos tarsi tyliai krūptelėjo.

— Štai — Paolis! — sako mergina.
Juoda, augalota figūra atsisukė nuo griuvėsijų ir stovį viduryje kelio.
— Sirdimi pamatei? — paklausė juokdamasis jaunuolis.

Priekyje skamba kaip aidas:
— Eini?
— Taip. Štai tau — manieji! Toliau manęs nebelydėkite, nereikia. Man tik penkios valandos iki Romos, ir juk aš tyčiomis išsirengiau pėsčias, kad pakeliui viską apmąstyčiau...
Sustojo... Augalotasis nusiėmė skrybėlę ir virpančių balsu sako:
— Tu gali būti ramus dėl motinos ir sesers — viskas bus gerai!

— Aš žinau. Iki pasimatymo, mama! Ji kūkčioja, tyliai vaičioja; paskui skamba trys stiprūs pasibučiavimai ir vyriškas balsas:
— Eik namo ir ramiai išsėkis, prisijaudinai tu per tas audringas dienas! Eik, viskas bus gerai! Paolis tau toks pat sūnus, kaip ir aš! Na, sesele...
Vėl pasibučiavimai ir aštrus kojų brūžavimas į akmenis, — jautri nakties tylė

atliepia visus aidus kaip veidrody, Miglos apsiaustos keturios figūros glaudžiai susilieja į vieną didelį ir ilgai negali išsiskirti. Paskui tylėdamos susiskaldė: trys tyliai nuplaukė miesto žiburių linkui, o viena skubiai puėjo į priekį, į saulėlydžių pusę, kur vakaro žara jau buvo užgesusi ir mėlyname dauguje sutvokė daug šviesių žvaigždžių.

— Sudie! — tyliai ir liūdnai skamba nakties tyloje.
Iš tolo atsiliepė žvalus balsas:
— Sudie! Neliūdėk, greit pasimatysim... Sausai stuksena merginos klumpės, kimus balsas kalba ramiančius žodžius:
— Jis neprazus, dona Filomena, galite tikėti tuo, kaip savo madonos malone! Jis turi gerą galvą, tvirtą širdį, jis pats moka mylėti ir lengvai priverčia kitus jį mylėti. O meilė žmonėms juk ir yra tie sparnai, kuriais žmogus iškyla aukščiau visko...
Miestas vis gausiau beria į tamsų savo kuklius, blyškius žiburius; augaloto žmogaus žodžiai taip pat spindi kaip kibirkštys.

— Kai žmogus neša savo širdyje žodį, veiniantį visą pasaulį, jis visur ras žmonių, galinčių jį įvertinti — visur!
Prigludusi prie miesto sienos, susmegusi į žemę, stovi balta smuklė ir viliojama žiūri į žmones ketvirtinai nušviestų durų langu. Prie jos, už trijų stalių, triukšmauja tamsios figūros, vaičioja gitaros stygos, nervingai virpa metalinis mandolininis balsas.

Kai tretetas priejo duris, muzika nutilo, balsai aprimo, ir keletas figūrų pakilo iš vietų.

— Labas vakaras, draugai! — tarė augalotasis.

Ir gal dešimt balsų atsakė džiaugsmingai, bičiuliškai:

— Labas vakaras, Paoli, drauge! Pas mus? Stiklinę vyno?

— Ne... Dėkui!

Motina atsidususi tarė:

— Ir tave labai myli visi mūsų šaliai...
— Mūsų šaliai, dona Filomena?

— E, nesijuok... Ne svetimas savo liaudžiai žmogus kalba su tavimi. Visi myli jus: tave ir jį...

Augalotasis paėmė merginą už parankės sakydamas:

— Visi ir — dar viena! Taip?

— Taip, — tyliai atsakė mergina. — Žinoma...
Tuomet motina tyliai nusijuokė:

— Ak, vaikai! Klausai jūsų, žiūri ir tiki; taip, jūs geriau gyvenate, negu mes gyvenome...
— Ir visi trys dingo miesto gatvėje, siauroje, apriušusioje kaip seno, nuskarusio drabužio rankovė.

XXV

Iš ryto šniokštė skalsus lietus, bet apie vidudienį debesys išseko, tamsus jų audinys suplonėjo, ir, sudraskęs į daugybę padūmavusių kuokštų, vėjas jį nuvarė į jūrą, o ten jis vėl glaudžiai susisuko į mels-

vai pilkšvą masę, užklojęs juodą šešėlį ant lietaus nuramintos jūros.

Rytuose dangus tamsus, tamsoje blizčioja žaibai, o viršum salos akinamai žėri nuostabi saulė.

Žiūrint į salą iš tolo, iš jūros, ji turi atrodyti panaši į turtinę šventovę, iškilnių dieną: viskas švariai nuplauta, gausiai išpuošta spalvingomis gėlėmis, visur spindi stambūs lietaus lašai — kaip topazai ant gelsvų jaunų vynuogių lapų, kaip ametistai ant glicinijos kekių, kaip rubinai ant raudono snapučių audinio ir tartum smaragdai visur tankiamis krūmų žolynų žalume, ant medžių lapų.

Tylu, kaip visada esti tuojau po lietaus; vos girdėti lengvai čiurlenantis upokšnis, nematomas tarp akmenų, po šunpienių, gervuogių ir kvepiančios, suraizgytos raganės šaknimis. Apačioje švelniai gaudžia jūra.

Auksinės prožirnio strėlės pakilo į dangų ir palengva siūbuoja, apsunkusios nuo drėgmės, tyliai purtydamos ją nuo keistų savo žiedų.

Sultingame žalumos fone liepsnoja ryškus kontrastas tarp šviesiai violetinių glicinijų ir kruvinų snapučių bei rožių, rusvai geltonas šunpienių žiedų brokatas sumaišytas su tamsiu irisų ir leukonijų aksomu — viskas taip spalvinga ir šviesu, kad, atrodo, gėlės dainuoja kaip smuikai, fleitos ir aistringos violončelės.

(Bus daugiau)

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES ir GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefonai: Prospect 8-3229
Rezid. tel.: WALbrook 5-5076

Tel.: PROspect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tiksliai antradieniais ir penktadieniais
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel.: Village 8-6068
1 Madison St., Oak Park, arba
Tel.: PROspect 6-1795
2300 W. 51st St., Chicago, Ill.
Oakley Medical Arts Bldg.
Namy tel. OWens 5-0533
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: HEMlock 4-2324
OFISA VALANDOS:
Pirmad., ketvirt. ir penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, antrad. nuo 1-5, treč. ir šeštadienį tiktai susitarus.

DR. JONAS G. BYLA-BYLAITIS
Nervų-Smeegenų Ligos, Chirurgija
OAKLEY MEDICAL BLDG.
2300 W. 51st St.
Valandos: Seštadieniais susitarus.
GR 6-3409 neatsiliepus, skambinti PR 6-1795.

Ofiso telefonai: VIRginia 7-0036
Rezidencijos: BEVERly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Akių ir moterų ligos
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8-30 val. vakaro.
Seštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414; rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIZIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Seštadieniais 1-4 val. p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Trečiad. ir seštad. uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. tel.: GARDens 8-7278

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juška
AKIU LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą,
išskyrus trečiadienius ir seštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso telefonai: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7. Treč. ir šeštadienį tik 10-12.

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Trečiadieniais uždaryta.
Seštadieniais 12-4 val.

Ofiso telefonai: LAFayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzis 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-3.
Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad.
nuo 6-9. Trečiadieniais tik susitarus.

Tel. ofiso: HE 4-1202; rez. PR 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd Street
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 popiet,
antrad. ir penktad. 5-8 val. vak.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Seštad. nuo
9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

Ofiso telefonai: CLIFFside 4-2896
Rez. telefonai: WALbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
Bendra praktika ir chirurgija
specialiai
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
Seštadieniais 2-4 val. po pietų.
(kampus 47th ir S. Hermitage Ave.)
Ofiso val.: nuo 2 iki 4 val. ir nuo
6 iki 8 val. vak. ir v. p.,
išskyrus seštadienius.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba TR 3-5577
OFISO val.: pirmad. 7-9 val. vakaro,
antrad., trečiad. ir penktad. 6-9 v. v.
seštadieniais 2-4 val. po pietų.

5 - NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
- TUESDAY, FEBRUARY 14, 1961

Cicero lietuviškoje padangėje

Gyvenimas Cicero lietuvių kolonijoje vyksta "normalia" tvarka. Taigi nieko čia labai ypatingo neatsitinka, nors kasdieniški naujienų nebebrūksta. Taip pat ir lietuviškoje veikloje yra po truputį judama, gal būt net daugiau negu daugelyje kitų vietų.

Vasario mėn. 4 d. parapijos salėje įvyko vietos Aukščesniosios Lituaništos mokyklos vakaras, kuris publikos daug nesužadė. Gal būt iš toliau atvykti pakenkė nekoksio važiavimo sąlygos (sniegas), bet ir vietinių nekiek prisirinko. Jau Ciceroje pasidarė beveik taisyklė — jeigu vakarą rengia senieji ateiviai, tai naujųjų su žiburiu nerasi, ir, žinoma, atvirkščiai. Tas pats atsitiko ir šį kartą, ir atrodė, jog Cicero kolonijoje senųjų ateivių visai ne-gyventų.

Tačiau programos paklausti atsilankiusiems buvo įdomu ir tie, kurie neatėjo nemaža prametė. Nors čia pasirodė jaunosios pajėgos, bet kai kurie iš jų

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Priėmimo val.: Pirm., Antr., Ketv. ir Penktadieniais 2-4 val. ir 6-8 val. Trečiadieniais ir seštadieniais neįima ligonius.

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez. PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampus Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 1-4 p. p. Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžai, Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-11
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: PROspect 6-5084

LIETUVIAI AKIU GYDYTOJAI
Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 So. CALIFORNIA, Yards 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 10 ryto iki 8 val. (trečiad. uždaryta), seštad. 10 ryto iki 2 p. p.

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas-Orthoptistas
Gydo nusišpusius ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius išgydo kreivas akis be operacijos. Įveda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Tikrina klausą ir pagelbsti negirdintiems. Praktikuoja 40 metų. Kalba lietuviškai.
4654 So. Ashland Ave. YA 7-6616

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠEŠEŪNAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

IS TOLI IR IS ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILMAS
3415 So. Lituania Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRONTier 6-1882

GRADINSKAS
FM RADIJU
NET KELIOS DESIMTYS
Stereo telefonai, TV, Vėsintuvai
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
FRONTier 6-1998
Pardavimas — Taisyimas,
Sekmad. uždaryta.

SOPHIE BARCUS
★
RADIO VALANDA
Visi programai iš WOPA,
1490 kil. AM. 102-7 FM.
Kasdien: nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto.
Seštadienį ir sekmadienį
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
VAKARUSKOS: pirmad. 7 v. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 SO. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO 29, ILL.

buvo nebogi. Nauju dalyku čia buvo Cicero studentų seks-tetas (nors dainavo 7), vadovaujamas muz. A. Skridulio. Šie jauni vyrai traukė gražiai, iš peties. Gera, kad vieneto vadovas imasi iniciatyvos atgaivinti paskutiniu metu Ciceroje išblėsusį muzikinį veikimą, o čia jis galėtų puikiai gyvuoti, nes pajėgų turima nebologų.

Anksčiau Ciceroje gyvavo choras, kuris pasirodydavo įvairiuose rengimuose. Dabar jau buvo belikęs tik parapijos choras, kuris pasitenkin-davo giedojimu bažnyčioje. Girdėti, kad naujas choras (ar tik chorelis) pasirodys Nepri-klausomybės sukakties paminė-jime, kuris įvyks vasario 18 d. parapijos salėje.

Taigi ir ciceriečiai rengiasi prisiminti Vasario 16-tąją ir tas bus padaryta šeštadienį, vasario 18 d. Čia programą ren-gia Liet. Bendruomenės Cicero apyl. valdyba. Rengėjai žada įdomią programą ir todėl tikisi nemažą žmonių būrio, ži-noma, nevien tik iš naujųjų ateivių tarpo.

Šv. Antano parapijos salė yra gana didelė, tačiau ji galėtų būti permaža tokiam įvykiui kaip Vasario 16-sios minėjimas, tačiau argi tas pasitvirtins? Bent praelytų to nebūdavo ir, žinoma, dėl to tekdavo tik liūd-nai atsidusti.

Ciceriečių vardas paskutiniu metu kiek išgarsėjo lietuvių spaudoje ryšium su ginču dėl vieno namo, kurį jo savininkas negali perduoti norimam pir-kėjui. Teko skaityti nemaža nuomonių, nors ir visai prie-šingų, bet kiekviena iš jų atrodė labai įtikinanti.

Tad dabar net šių eilučių au-toriui nėra aišku — kieno pu-sėje yra teisybė, nors jis gyvena tik kelių gatvių atstume nuo to namo. Kitų kolonijų gyven-tojams šis dalykas, be abejoj, at-rodė, dar labiau miglotas.

Bet manau, jog čia reikia daugiau geros valios ir savo ar-timo supratimo, tada net nebe-reikės kelti dalykų į spaudą, nes šiuo atveju tai nėra būtina ar net reikalinga. Kam čia cikvoti laiką ir gadinoti nervus, ypatin-gai kada lietuvių galėtų tarpusavyje gražiau susitarti!

Ciceriečiai paskutiniu metu pagarsėjo dar vienu atveju. Vienas Cicero kolonijos gyven-tojas, kuris iki šiol buvo daugia-u žinomas kaip humoristas, nugriebė 1000 dolerių romano konkursu. Gal tas paskatins ir kitus ciceriečius pabandyti lai-mę šiuose konkursuose, ypatin-gai tuos, kurie jaučia dolerių trūkumą. Šių eilučių autorius galėtų pasiūlyti nebologų temų romanams. Juk jau artėja pa-vasaris — įvairių įkvėpimų metas.

Tad, kada saulė ims šiek tiek spirginti ir žalia spalva pasi-puos žemę ir medžiai, o širdyje kažkas pradės darytis negera, žinokime, kad tai yra geriausias laikas pradėti romaną.
Edv. Š.

PATERSON, N. J.
Vasario 16-tos minėjimas
PATERSON, N. J. — Lietu- vos nepriklausomybės atkūrimo jubiliejus bus minimas Vasario 19 d., sekmadienį, 2 val. p. p. Our Lady of Lourdes mokyklos sa-lėje, Butler St. (prie River St.), Paterson, N. J. Kalbės p. E. Če- kienė iš New Yorko. Dainuos dar čia negirdėta solistė iš Phi-ladelphia, Pa., pora duetų iš pa-rapijos choro. Bus įdomi kita programa.

Visi vietos ir apylinkių lietu- viai kviečiami gausiai atsilan- kyti ir sustiprinti pavergtosios mūsų tėvynės laisvinimo darbą.
Patersoniškis

Jeigu nori sužinoti naujau- sias ir tikriausias žinias, kas de- dasi pasaulyje ir okupuotoje Lietuvoje — skaityk dienraštį "Naujienas".

Siemo veislės katė "Interceptor" ramiai sėdi Mrs. Brodie rankose, kai tuo pačiu metu dvi mažos žiurkės žaidžia ant jos pečių. Katė ir žiurkės yra tiek susigyvenusios, kad žaidžia visiškai pamiršusios, jog nėra tos pačios šeimos nariai.

LIETUVIAI BIZNIERIAI

Račiūnienė perdavė biznį sūniui
Prudence Rachunas, Mar-quette Parke, 2525 West 71 St. esančio Gold Coast Inn. savi-ninkė, sausio 16 dieną perlei- do savo biznį sūniui Jonui ir jo žmonai Rūtai.

Juožapas ir Prudencija Ra-čiūnai ilgus metus turėjo ta- vernos biznį Bridgeporte, Lie- tuvių Auditorijoje. Vėliau Mar-quette Parke jiedu pasistatė puikų namą, kuriame įrengė dabartinį Gold Coast Inn.

Vyrui Juožapui mirus, jai vienai buvo sunku vesti toki didelį biznį. Josios sūnus ar- chitektas. Jis motinai padėda- vo, bet buvo reikalinga ne lai- kinė pagalba, o viso biznio ve- dimas. Jaunas Rachunas, per- ėmęs biznį, rengiasi jį plačiau praplėsti, pristatydamas šalia svetainę, kurioje tilptų apie 500 žmonių.

Jaunam biznieriui linkime sėkmės!
John Boltz

Jei sprestum iš pavardės, tai pasakytum, jog tai ne lietuvis, bet tikrumoje John Boltz yra tikras lietuvis. Jis turi taverną 2507 West 69 St. Tavernos biz- nį p. Boltz jau veda ištiesą trylika metų. Pasirodo, kad Boltz be pertraukos skaito NAUJIENAS nuo 1924 metų. Jis yra gerai informuotas apie pasaulio įvykius ir žino lietu- vių tautos dabartinę būklę.
Aleksas Ambrose

ŽEMAIČIŲ KLUBAS
Trumpai
Žemaičių Kultūros Klubo priešmetinis susirinkimas ne- įvyko dėl šalto oro. Metinis su- sirinkimas įvyko sausio 18 d. Hollywood svetainėje. Narių susirinko pilna salė ir beveik

pusė Klubo narių užsimokėjo duokles. Valdyba pasiūlo 1961 metams ta pati, išėmus tris, būtent: į protokolų sekreto- riaus vietą išrinkta gabi ir ta- lentinga visuomenės veikėja Adela Burba, į izdo kontrolės globėjas išrinkta taip pat pa- sižymėjusi organizacijų dar- buotoja Connie Budrick ir maršalka (Sergeant-at-arms) Agnes Gelžainis.

Reikia pažymėti, kad Klubo stovis yra geras, nes turi su viršum \$7,000.00 ir 314 na- rių. 1960 m. mirė 16 narių.

Sekantis Klubo susirinkimas įvyks trečiadienį, vasario 15 d. 7:30 vakare Hollywood sve-

JONAS JUŠKA
Gyv. 2514 W. 46th Pl.
Mirė 1961 m. vasario 11 d., sulaukęs pusės amžiaus.
Gimęs Lietuvoje, Tauragės apskr., Pajūrio parap., Panemu- nelio kaime.
Amerikoje išgveno 45 metus.
Paliko nuliūdę: dukte Elea- nor Griset, anūka Alfred ir Janet Griset, sūnus Leonard, marti Maria - Luise, sesuo Elz- bieta Šerafinas, jos vyras Ka- zys ir šeima iš Aurora, Ill., bro- liene Konstancija Jušienė ir šeima, sesers dukte Stefancija Gasparaitis ir jos vyras Ber- nard su šeima. Lietuvoje liko sesuo Antanina Ernulienė ir jos šeima.
Priklausė Utenos klubui.
Kūnas pasarvotas J. F. Eu- deikio koplyčioje, 4330 So. Ca- lifornia Ave.
Trečiadienį, vasario 15 dieną 8:30 val. ryto bus lydimas iš ko- plyčios į Nekalto Prasiėdimo Panelės Švenčiausios parapijos bažnyčia, o po gedulingų pa- maldų bus laidojamas Šv. Ka- zimiero kapinėse.
Visi a. a. Jono Juškos gimini- sės, draugai ir pažįstami nuo- širdžiai kviečiami dalyvauti lai- dotuvėse ir suteikti jam pasku- tinį patarnavimą ir atsisveiki- nimą.
Nuliūdę lieka:
duktė, anūka, sūnus,
sesuo.
Laidotuvių Direktorius J. F. Eudeikis. Tel. LA 3-0440.

A. + A.
MAGDALENA MIKALAUSKAS
Pagal tėvus Normantas
Gyv. 6912 So. Rockwell St.
Mirė 1961 m. vasario 13 d., 2:50 val. ryto, sulaukusi pusės am- žiaus. Gimusi Lietuvoje, Kretingos apskr., Kotėnų parap., Piliūpų kaime.
Amerikoje išgveno 49 metus.
Paliko nuliūdę: vyras Adomas, dukte Tillie, žentas Frank Gurskis, sūnus Justin, marti Ethel, keturi anūka: Dennis, Denise Mikalaus- kas, John Anderson ir Nancy Gurskis, sesuo Kazimiera Budginas, švo- geris Leonas ir jų šeima, du pusbroliai Domininkas Geštautas ir Ka- jetonas Rekašius ir jų šeimos. Lietuvoje liko Antanas ir Juozapas Normantai, sesuo Solimė Zobiene ir jų visų šeimos. Daug kitų gi- minių, draugų bei pažįstamų.
Kūnas pasarvotas Mažeika - Evans koplyčioje, 6945 So. Western Avenue.
Ketvirtadienį, vasario 16 dieną 9 val. ryto bus lydima iš koply- čios į Gimimo Panelės Švenčiausios parapijos bažnyčia, o po gedu- lingų pamaldų bus laidojama Šv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Magdalenos Mikalauskas giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laido- tuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka:
Vyras, dukte, sūnus, anūka.
Laidotuvių Direktorius Mažeika - Evans. Tel. RE 7-8600.

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: Yards 7-1741 — 1742
4330-34 So. California Avenue
Telefonai: LAFayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71 Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
Trys moderniškos koplyčios
Aikštė automobiliams statyti

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6945 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VISTA
REpublic 7-6600 REpublic 7-6601

NARIAI
Chicagoje
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: Yards 7-3401
STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS
718 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711
PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572
GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139
ALFRED VANCE
1424 SO. 50th AVE., CICERO
Phones: OLympic 2-5245 — TOWNhall 3-9687
P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: Yards 7-1911
LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228
VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

tainėje, 2417 W. 43rd St. Da-lyvaukite visi-uz ir užsimokė- kite duokles už 1961 metus.
Steponas Narkis, pirm.

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

— Humbold Parko Lietuvių Ame- rikos piliečių Politinio Klubu narių susirinkimas įvyks trečiadienį, vasario 15 dieną, 8 val. vakaro, įprastoje vietoje, 3600 North Avenue, Chicago, Ill. Nariai ir politika besidomintieji prašomi atsilankyti. Kviečia
A. F. Kazlauskas,
Klubo Pirmininkas

— Žemaičių Kultūros Klubo eilinis susirinkimas įvyks trečiadienį, vasario 15 dieną, Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. 8:00 val. vakaro. Nariai prašomi gausiai atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų ap- tarti.
Adela Burba, rašt.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

LOVEIKIS Telegrama i Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 So. Halsted St. Yards 7-7308

GĖLININKAS (PUTRAMENTAS)
Inksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios gėlės ir Vainikai, Antka- pių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — PO 7-9020

